

Bereikbaarheidsgegevens KBOV:

Bondsbureau en secretariaat

Dick Steenks (secretaris)

Johanna Naber-erf 273

3315 HH Dordrecht

E: secretariaat@oranjebond.nl

M: 06-20846118

Financiën

Hans Janssen (wnd penningmeester)

E: penningmeester@oranjebond.nl

Wijzigingen adressering ledenbestand

E: ledenadministratie@oranjebond.nl

Redactie Nieuwsbrief:

Bestuur KBOV

De redactie heeft zich ingespannen rechthebbenden van afbeeldingen te achterhalen en te duiden. Mocht u menen dat de redactie onterecht afbeeldingen heeft gebruikt, dan verzoeken wij u contact op te nemen met het secretariaat van de KBOV.

© KBOV 2024

Koningsdag 2024

Vlaggen, kloggelui en toost op Koningsdag.

Het bestuur van de Koninklijke Bond van Oranjeverenigingen (KBOV) wenst haar leden en alle inwoners van het Koninkrijk der Nederlanden een fijne Koningsdag 27 april as.

De KBOV nodigt iedereen uit, als teken van dankbaarheid, verbinding en ter verhoging van de feestvreugde op Koningsdag:

- De hele dag de Nederlandse vlag met zo mogelijk de Oranjewimpel uit te steken.
- De klokken te luiden van 9.00-9.10 uur
- Een toost uit te brengen om 16.00 uur op de gezondheid van Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander en voor ons allen!

Lang leve onze Koning!

Bestuur KBOV

KBOV informatie van de secretaris (1)

Koningsdag 2024 – Vanuit het hart

Koningsdag 2024 komt nu heel dichtbij. Uit alle contacten die we als KBOV onderhouden met onze leden weten we dat er ongelooflijk hard is gewerkt aan allerlei programma's voor een feestelijke Koningsdag. Op de pagina Koningsdag 2024 op onze website plaats ik de programma's van diverse Oranjeverenigingen:
<https://www.oranjebond.nl/koningsdag-2024/>

Mocht u uw vereniging ook hier vermeld willen zien, stuur dan de link naar het secretariaat. De landelijke koningsdag is dit jaar in Emmen, wie meer wil weten over het programma kan hier een kijkje nemen:
<https://koningsdaginemmen.nl/>

Vanaf deze plaats wensen we de Koninklijke Familie en alle bezoekers in Emmen een hele mooie dag toe. En daarbij natuurlijk iedereen die Koningsdag viert in zijn of haar eigen stad, dorp of wijk. Dat er – indachtig het motto van Koningsdag Emmen – 'vanuit het hart' gevierd kan worden. Dat al die vrijwilligers zich met hart en ziel inzetten om er iets moois van te maken en dat heel veel mensen, van jong tot oud, naar hartenlust kunnen genieten.

Voor meer informatie ga naar:
www.oranjebond.nl

Algemene Ledenvergadering 2024

Op zaterdag 16 maart 2024 hielden we onze Algemene Ledenvergadering in Huis ter Heide. Helaas kon onze spreker, Harm Lassche, projectleider Koningsdag Emmen, door persoonlijke omstandigheden niet aanwezig zijn. We werden uit de brand geholpen door ons oud-bestuurslid en huidige ambassadeur Berend de Boer. Hij hield een zeer interessante én vermakelijke lezing over de funeraire geschiedenis van het Huis van Oranje. Berend kan buitengewoon boeiend vertellen, dus een dode boel was het zeker niet. Na de lezing van Berend volgde het huishoudelijk deel. We namen afscheid van bestuursleden Frank de Buck en Louisa Groenouwe-Kerst, die om persoonlijke redenen het bestuurswerk hebben beëindigd. Tot vreugde van het bestuur konden er twee nieuwe aspirant-bestuursleden worden gepresenteerd. Gerco Hennink en Alice van den Nieuwboer stelden zich voor en motiveerden hun bereidheid om deel te nemen aan het bestuur van de KBOV. Met algemene stemmen werden ze daarna tot bestuursleden benoemd. Bert Blaauw, Jilke de Bruin, Dick Steenks en Wendy Verkleij-Eimers werden herbenoemd voor een volgende periode van 4 jaar. Aansluitend bespraken we de financiën. De jaarrekening 2023 en begroting 2024 werden vastgesteld. De contributie voor 2024 wordt – zoals vorig jaar op de ALV besloten – geïndexeerd. Hierna vertelden de aanwezige leden met veel enthousiasme iets over hun Koningsdagprogramma.

Tijdens deze ALV werd een aantal vragen gesteld over het verzekeringspakket en over toenemende regelgeving. Wat de verzekeringen betreft heeft de KBOV met AON een verzekeringspakket samengesteld (zie <https://www.oranjebond.nl/voor-de-leden/verzekering/>). Er is géén collectieve verzekering af te sluiten, het is maatwerk geworden, dus elke vereniging of stichting zal zelf de verzekering die bij de eigen activiteiten past moeten afsluiten. Er is dus ook geen vast bedrag te noemen wat de verzekering kost, dat verschilt per situatie. Wat betreft de vragen over regelgeving, daar houden we nauw contact over met NOV (Vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk) en proberen we ook in gesprek te blijven met volksvertegenwoordigers.

KBOV informatie van de secretaris (2)

Communicatie

Het secretariaat communiceert voornamelijk per mail met de leden. Daarvoor is het dus van essentieel belang dat we een juist mailadres hebben. Het komt regelmatig voor dat we een mail retour krijgen, omdat het mailadres niet (meer) bestaat. Voorts krijg ik ook af en toe te horen dat de mails van het secretariaat in de spambox terecht komen. Kijk dus geregeld even in de spambox of er een mail van ons in zit.

Ook verneem ik hier en daar dat bestuursleden van de Oranjeverenigingen/-stichtingen niet alle informatie/uitnodigingen e.d. die we leveren krijgen doorgestuurd. Ik zou alle contactpersonen willen verzoeken om de informatie die we sturen ook en direct door te sturen naar de andere bestuursleden. Dank voor de medewerking!

Buma/Stemra

Ik krijg de laatste tijd allerlei vragen over een collectieve Buma/Stemra regeling, maar die is helaas per 1-1-2020 beëindigd vanwege gebrek aan belangstelling bij Oranjeverenigingen. Elke Oranjevereniging of -stichting moet nu zelf een regeling treffen. Zie ook: <https://www.bumastemra.nl/muziekgebruikers/tarieven/>

Penning aanvragen

Op onze website is een digitaal aanvraagformulier voor het aanvragen van de penningen te vinden. Via de link <http://www.oranjabond.nl/onderscheiding-aanvragen/> kunt u digitaal het aanvraagformulier invullen. Dat komt bij mij als secretaris en bij uzelf als aanvrager via de mail binnen.

Met hartelijke Oranjegroet,

Dick Steenks
Secretaris

Congres 2024: 18 en 19 oktober Dordrecht

Even zag het ernaar uit dat we dit jaar geen congres zouden kunnen organiseren, er had zich namelijk geen Oranjevereniging/-stichting gemeld. Evenwel heeft het bestuur van de KBOV zelf nu de handschoen opgepakt en organiseren we een congres in de stad waar het Bondsbureau is gevestigd: Dordrecht. Noteer de datum alvast in uw agenda: vrijdagavond 18 oktober en zaterdag overdag 19 oktober 2024. De congrescommissie is druk doende om een leuk programma in elkaar te zetten. We hopen uiterlijk eind mei een uitnodiging te versturen naar onze leden.

Koninklijke Bond
van
Oranje
verenigingen

Save the
DATE

KBOV Congres
18 - 19 oktober 2024
DORDRECHT

KBOV informatie bestuur

Alice van den Nieuwboer, bestuurslid

Alice van den Nieuwboer woont in Ommen en is wethouder in dezelfde gemeente met diverse portefeuilles .

Ze beschikt over een breed netwerk en is in staat dit soepel uit te bouwen. Haar stijl is vooral verbindend, saamhorig en integer.

In Ommen was zij voorzitter van de Oranjevereniging en zodoende nauw betrokken bij Koningsdag.

Alice is met algemene stemmen benoemd als bestuurslid met ingang van 16 maart 2024.

Gerco Hennink, bestuurslid

Gerco Hennink woont in Schoonhoven en is in het dagelijks leven belastingadviseur verbonden aan zijn eigen administratie en adviesbureau aldaar.

Als karaktereigenschappen typeert Gerco zich als een teamplayer die zelfstandig kan werken met een sterk verantwoordelijkheidsgevoel en oog voor detail.

Hij is bekend met de actieve Oranjevereniging in Schoonhoven dat een actief lid is van de KBOV.

Gerco is met algemene stemmen benoemd als bestuurslid met ingang van 16 maart 2024.

KBOV bestuur 2024

Met de benoeming van twee nieuwe bestuursleden tijdens de recente ALV is het bestuur van de KBOV weer compleet.

Van links naar rechts:

Jasper van Zuuren, Hans Janssen, Wendy Verkleij, Jilske de Bruin, Pieter Verhoeve, Dick Steenks, Alice van den Nieuwboer, Gerco Hennink en Bert Blaauw.

Benoeming Bondsridder

Rook Belder | Westmaas

Bij zijn afscheid van de Oranjevereniging "Koningin Wilhelmina" Westmaas is Rook Belder benoemd tot erelid en tot **Bondsridder** van de Koninklijke Bond van Oranje Verenigingen in Nederland (KBOV).

Belder (78) was sinds 1979 als secretaris-penningmeester de 'spin in het web' bij de vele activiteiten en initiatieven van de Oranjevereniging. Zijn mede bestuurslid Piet van der Mark nam na 15 jaar afscheid en werd beloond met een erelidmaatschap van de Oranjevereniging en de erespeld met draagspeld van de landelijke bond.

Van links naar rechts: Adriaan van der Pols, Jenneke en Piet van der Mark, Rook en Teja Belder en Sebastian van Etten

Lezing Paul Rem over de zetels van Oranje

Op 16 februari 2024 organiseerde het bestuur van de Koninklijke Bond van Oranjeverenigingen (KBOV) voor haar leden een gratis toegankelijke lezing door Paul Rem, conservator bij Paleis het Loo, in Stal 1 van de Koninklijke stallen bij Paleis het Loo in Apeldoorn.

Er waren 40 belangstellenden uit het hele land. Na de koffie en thee en een introductie van KBOV secretaris Dick Steenks hield Paul Rem een boeiende en met humor gelardeerde lezing over de betekenis en gebruik van stoelen en tronen door de leden van het Huis van Oranje-Nassau door de eeuwen heen. Bestuurslid Bert Blaauw dankte Paul Rem voor zijn bloemrijke lezing.

Na de lezing was er gelegenheid het vernieuwde en uitgebreide Paleis te bezoeken. Paleis het Loo is een partner van de KBOV en dankzij deze samenwerking kan de KBOV haar leden jaarlijks een leuke actie gratis of met korting aanbieden.

Lezing "Dan ben ik al in Delft...de funeraire geschiedenis van het Huis Oranje-Nassau" Berend de Boer - ALV KBOV 16 maart 2024 - Huize Beukbergen, Huis ter Heide

Tijdens de Algemene Ledenvergadering van de KBOV op zaterdag 16 maart 2024 te Huis ter Heide, hield historicus Berend de Boer onder de titel "Dan ben ik al in Delft..." een lezing over de funeraire geschiedenis van het Huis Oranje-Nassau. De titel is ontleend aan een uitspraak van koningin Wilhelmina, waarmee de Vorstin refereerde aan de periode na haar overlijden. Van prins Hendrik is de uitspraak: "Delft is een prachtig stadje, ik denk dat ik mij daar later maar permanent vestig." Dat de Oranjes hun laatste rustplaats krijgen in de Nieuwe Kerk te Delft, is gelegen in het feit dat bij de moord op de Vader des Vaderlands in 1584 de stad Breda in Spaanse handen was. In Breda rustten namelijk de voorvaderen van Willem van Oranje.

Het overlijden en de uitvaart van staatshoofden en vorsten spreken nog altijd tot de verbeelding en brengt veel publiek op de been, niet in de laatste plaats door het ceremoniële vertoon dat met de uitvaart van een Oranjevorst gepaard gaat. Niet alle Oranjes zijn bijgezet in Delft. Koning-Stadhouder Willem III (1650-1702) heeft b.v. zijn laatste rustplaats gevonden in de Londense Westminster Abbey, terwijl prins Johan Friso (1968-2013) is begraven in Lage Vuursche.

De laatste stadhouder van Nederland, Willem V (1748-1806), overleden in ballingschap, werd in 1958 herbegraven in Delft:
<http://www.dailymotion.com/video/x2ta6dd>

Tijdens de lezing van De Boer passeerden o.a. rouwgebruiken, post-mortem fotografie en blunders bij uitvaarten de revue. Ook gaf De Boer een inkijkje in en een toelichting op de recente uitbreiding van de crypte in Delft.

Door een technische storing kon een aantal filmpjes tijdens de lezing helaas niet worden getoond. De links vindt u hieronder:

Uitvaart Koningin-Moeder Emma, 1934: <https://www.youtube.com/watch?v=ntYenUR-hXQ>

Uitvaart Prins Hendrik, 1934: <https://www.youtube.com/watch?v=Wwk13wjJAdI>

Uitvaart Prinses Wilhelmina, 1962: <https://www.youtube.com/watch?v=px1O3O15bGc>

Inkijkje recente uitbreiding Koninklijke grafkelder Delft: <https://youtu.be/oPC3bQZRBaM>

De achterblijvers - door Berend de Boer

Flip Maarschalkerweerd, De achterblijvers. Het hof na de vlucht van Wilhelmina 1940-1945 (Uitgeverij Balans Amsterdam, 2023), paperback; 463 blz.; geïllustreerd; ISBN 978 94 638 2292 3, Euro 29,95.

De terugkeer uit ballingschap van koningin Wilhelmina na de bevrijding van Nederland, was voor de leden van de hofhouding die waren achtergebleven in bezet Nederland, een even grote teleurstelling als het vertrek van de vorstin in de meidagen van 1940. Dat van de zijde van de Koningin een blijk van erkenning voor hun trouw aan het Huis van Oranje is uitgebleven, deed afbreuk aan hun vreugde over de herwonnen vrijheid. Dit is de onthutsende conclusie van het boek De achterblijvers. Het hof na de vlucht van Wilhelmina 1940-1945 van Flip Maarschalkerweerd.

Bij haar vlucht naar Engeland liet koningin Wilhelmina zich vergezellen door een relatief klein aantal hovelingen. Het merendeel van de hofhouding bleef achter in de lege paleizen. Aanvankelijk teleurgesteld door het overhaaste vertrek van de Koningin en de Prinselijke familie. Ontredderd en verweesd. Verbitterd ook. Desondanks zette een aanzienlijk deel van de hofhouding zich in om de paleizen en de roerende bezittingen van de Oranjes zoveel mogelijk uit handen van de Duitse bezetters te houden. Daartoe werd de zgn. Hofcommissie in het leven geroepen, dat ook diende als overlegorgaan met de Duitse bezetters.

Dat de bezittingen van de Koningin niet massaal zijn geconfisqueerd, is naast de inspanningen van de Hofcommissie, ook te danken aan de coulante houding van een aantal Duitse functionarissen dat was belast met het beheer van het vermogen van de Oranjes. Angst voor de publieke opinie in Nederland, dat Oranje inmiddels was gaan zien als symbool van de vrijheid, heeft daarbij zeker een rol gespeeld.

Meerdere leden van de hofhouding wisten persoonlijke bezittingen van de Koningin veilig te stellen door deze onder het oog van de bezetters mee naar huis te smokkelen. De huismeester van de Koninklijke duinvilla "De Ruygenhoek" gaf de bewaarde goederen van de Koningin na de bevrijding terug aan de Koningin. Ook hij kon op weinig waardering rekenen. De enige reactie van de Koningin was: "Ik mis ook nog een paar zwarte schoenen."

De Hofcommissie wist echter niet te voorkomen dat er op tamelijk grote schaal Oranjebezittingen werden geroofd en b.v. naar Duitse sanatoria voor herstellende soldaten werden afgevoerd. Veel is na de bevrijding aan de rechtmatige eigenaars teruggegeven, soms na spectaculaire speurtochten; een aantal malen door de Oranjes zelf.

Verschillende leden van de hofhouding die in bezet Nederland trouw waren gebleven aan de Koningin, waren na de bevrijding niet meer aan het hof welkom. Zij pasten niet in de vernieuwingsdrang van koningin Wilhelmina. Niemand wist wat dat precies inhield, ook de Koningin niet. Desondanks werden meerdere hovelingen gedesillusioneerd de laan uitgestuurd, menigmaal zonder woord van dank. Voor hen en hun nazaten was de Oranjebitter dat na de bevrijding zo rijkelijk vloeide, extra wrang.

Flip Maarschalkerweerd is historicus en was van 2003 tot 2019 directeur van het Koninklijk Huisarchief en de Koninklijke Verzamelingen. Maarschalkerweerd kreeg toestemming van de Koning om alle relevante archiefstukken bestuderen, zodat een systematisch onderzoek zonder beperkingen mogelijk was.

Willem V. De laatste stadhouder van Nederland - door Berend de Boer

Olaf van Nimwegen, Willem V. De laatste stadhouder van Nederland 1748-1806 (Prometheus Amsterdam, 2023), gebonden; 548 blz.; geïllustreerd; ISBN 978 90 446 48218), 45 Euro.

Op 29 april 1958, de dag voor Koninginnedag, vond in de Nieuwe Kerk in Delft de plechtige herbegravenis plaats van Willem V, de laatste Oranje-stadhouder van de Republiek der Verenigde Nederlanden. Willem V was in 1806 in ballingschap in het Duitse Brunswijk overleden en aldaar begraven. Volgens het Polygoon Journaal uit 1958 had de stadhouder met zijn herbegravenis in Delft een oude belofte ingelost, aangezien hij had gezegd dat hij eens naar Nederland zou terugkeren. Wie was deze laatste stadhouder van Nederland? Op deze vraag heeft de historicus Olaf van Nimwegen in een vuistdikke biografie van Willem V een meer dan duidelijk antwoord gegeven. Op basis van uitvoerige bronnenstudie in binnen- en buitenland, bestudering van pamfletten en literatuur komt in het boek Willem V zowel als stadhouder als privépersoon naar voren. Dit is vooral mogelijk omdat Willem V zijn gevoelens, indrukken en emoties deelde met anderen. Hij schreef ze op voor zelfanalyse, besprak ze met zijn lijfarts, regenten en ambtenaren.

In de geschiedkundige beeldvorming maakt Willem V niet een al te krachtige indruk. Hij wordt vaak neergezet als een onbeholpen, besluiteloze figuur, overschaduwde door zijn daadkrachtige echtgenote prinses Wilhelmina van Pruisen (1751-1820). De Prinses die we allemaal nog kennen van de aanhouding door de Patriotten bij Goejanverwellesluis in 1787. Willem V was inderdaad conservatief, voelde de polsslag van de tijd destijds minder aan, weigerde het oligarchische regeringssysteem te hervormen en verloor daardoor steeds meer de volksgunst. Hierdoor nam de kritiek van de Patriotten, die juist de democratisering aan het einde van de 18e eeuw wilden stimuleren, op de stadhouder toe. Pamfletten en spotprenten deden de rest.

In 1785 werd de situatie onhoudbaar toen er een burgeroorlog dreigde tussen Patriotten en Prinsgezinden en het stadhouderlijk gezin zijn toevlucht nam in Nijmegen. Eerst na interventie van Pruisische troepen in 1787 volgde het herstel van het stadhouderschap onder Willem V. Door de komst van de Fransen in 1795 vluchtte de stadhouder naar Engeland; een trieste gebeurtenis die doet denken aan de meidagen van 1940.

Van Nimwegen laat ook een andere kant van de stadhouder zien, namelijk die achter de paleisdeuren. Willem V als echtgenoot, vader, familiemens, als bezoeker van de Haagse kermis, belezen, een man met grote culturele en artistieke belangstelling. Een diep gelovig mens ook, met een verdraagzame godsdienstopvatting, wars van religieuze scherpslijperij.

Deze biografie geeft niet alleen een levendige beschrijving van het doen en laten van Willem V, maar schildert tevens een sfeervol beeld van Nederland in de 18e en begin 19e eeuw. Prachtig geïllustreerd en voorzien van een omvangrijk notenapparaat, mag deze gedegen studie in de bibliotheek van de ware Orangist zeker niet ontbreken.

Olaf van Nimwegen is verbonden aan het Onderzoeksinstituut voor Kunst en Kunstgeschiedenis (OGK) aan de Universiteit van Utrecht en is tweevoudig winnaar van de Schouwenburgprijs voor militair-historische studies.

Onze adverteerders

info@stropdassenwinkel.nl

Vanaf 10 stuks bedrukt met uw logo.
Vanaf 30 stuks op maat geweven.

Kijk voor meer accessoires op:

stropdassenwinkel.nl	manchetknopenwinkel.nl
strikkenwinkel.nl	accessoirewinkel.nl
riemenwinkel.nl	bretelswinkel.nl

feestwinkel.nl

VIER KONINGS-DAG MET FEESTWINKEL.NL

Bij **FEESTWINKEL.NL** verkopen wij een groot assortiment oranje versiering, accessoires en kleding.

Tover tijdens Koningsdag de straat om in een oranje zee of verander jouw feest locatie in een echt Oranjehuis met de keuze uit talloze ballonnen, hangdecoratie en slingers.

Met onze speciale **AANBIEDING** van de **ORANJE VLAGGENLIJNEN** zijn wij de **GOEDKOOPSTE** van Nederland en bespaar je dus een hoop geld om jouw locatie helemaal oranje te toveren. Nu per stuk voor €0,93, per 60 stuks €53,99 en per 120 stuks slechts €102,99.

Om het nóg aantrekkelijker te maken kunt u gebruik maken van onze **KORTINGSCODE** waarmee je 10% korting ontvangt op ons gehele assortiment. Kies voor een leuk oranje hoedje, een oranje partybril, oranje hairspray of ga all the way met een van onze te gekke oranje kostuums gecombineerd met te gekke oranje accessoires. Je kunt het zo gek maken als je zelf wil met onze oranje collectie.

Klik op onderstaande link, leg al jouw (oranje) favorieten in het winkelwagentje, vul de kortingscode **KONINGS-DAG2024** en de korting wordt automatisch verrekend.

[SHOP HIER](#)

koninklijkebegeer

Maatwerk in geschenken

Insignes – Sculpturen – Onderscheidingen – Penningen – Awards
Sportmedailles - Relatiegeschenken

Koninklijke Begeer B.V. Woudenbergseweg 19B 3707 HW Zeist T: 0343 492210 E: info@begeer.nl I: www.begeer.nl